

meriu și Raluca Penu, să se desfășoare din plin pe coordonatele feminității, cu atât mai mult cu cât și scriitura dramaturgică e foarte generoasă în cazul acestui personaj. Carmen Stimeriu a optat pentru tipul amazoanei: aspră, energică, tăioasă, Clitemnestra ei nu acceptă înfrângerea; îl înfruntă cu îndrăzneală, ba chiar cu insolență, pe Agamemnon, știe să lupte cu el și să-l acuze, primindu-i amenințările cu un zâmbet răutăcios; la banchetul final, unde poporul trebuie să-l vadă pe generalul învingător înconjurat de familie, este seducătoare, dar și mândră, ironică - o adevărată stăpână. Raluca Penu a ales postura felinei; e plină de feminitate, prefăcută, lingușitoare; nu ridică decât rareori vocea, dar știe să facă veritabile scene de isterie - armă sigură; la nevoie, se arată supusă, caldă, apropiată, chiar față de Cassandra, pe care o urăște, dar căreia trebuie să-i ceară să i-l redea pe Agamemnon; cu mișcări unduitoare, grațioase, pare întruchiparea bunătații, dar inflexiunile caustice din glas îi dezvăluie jocul dublu, ghicit și de Agamemnon. În interpretarea lui Vasile Toma, acesta este dur, tiranic cu soția lui, batjocoritor cu Egist și tandru față de Cassandra; actorul se dovedește, într-un rol dramatic, la fel de bun ca și în cele comice, cu care ne-a obișnuit. Și ea bună interpretă a caracterelor puternice, Silvia Codreanu înfățișează o Cassandra plină de poezie și disperare; actrița are un joc viu, expresiv și foarte modern. Egist al lui Tudorel Filimon este capricios, crud, despot și vindicativ; pentru el, singurul simțământ posibil este ura față de Agamemnon, Clitemnestra fiind un simplu instrument al setei lui de putere și de răzbunare. Ion Bechet, Irina Bărlădeanu și Iby Costin dau relief rolurilor secundare.

Din punct de vedere regizoral, ar mai

fi fost nevoie de unele „accente”; eventual, chiar de o muncă mai atentă cu actorii, pentru adâncirea sau limpezirea unor sensuri. Spectacolul are însă un ritm dinamic, adec-

vat sensibilității actuale, și pune bine în valoare textul, subliniindu-i modernitatea.

Ileana Berlogea

Vasile Toma și Silvia Codreanu

1 la 0 pentru teatru

Ce poate fi o operetă-sport? Așa a fost prezentat, la conferința de presă premergătoare premierei, spectacolul târgumureșean **3 la 1 în favoarea dragostei**. Am intrat în sală cu oarecare rețineri, deoarece compania de expresie maghiară nu ne-a prea încântat în ultima vreme cu montări deosebite (chiar și **Deșteptarea primăverii** e un spectacol controversat în spațiul cultural maghiar). Trupa a

3 LA 1 ÎN FAVOAREA DRAGOSTEI de Szilágyi László și Kellér Dezső ● **TEATRUL NAȚIONAL** din TÂRGU-MUREȘ, Compania „Tompa Miklós” ● Data reprezentației: 31 ianuarie 2001 ● Regia: Novák Eszter ● Decorul: Bajkó Attila ● Costumele: Federits Zsófia ● Muzica: Paul Abraham ● Libretul: Harmath Imre ● Coregrafia: Novák Péter ● În distribuție: Biluska Annamária, Márton Gyöngyi, László Zsuzsa, Kézdi Imola, Fazakas Júlia, Tompa Klára, Kovács Ágnes Anna, Éder Enikő, Fóris Emese, Gecse Noémi, Simon Tünde, Tamás Boglár, Somody Hajnal, Bocskor Salló Lóránd, Katona László, Biró József, Domokos László, Ördög Miklós Levente, Kátai István, Zöld Csaba, Barabás Botond, Szücs Ervin, Fülöp Beáta, Lung Zsolt, László Péter, Molnos András, Csernyei Rudolf; corul mixt Transbalaton din Tihany.

luat inițiativa montării în fiecare stațiune a unui spectacol muzical și s-a și ținut de cuvânt. Dar nivelul artistic al realizării și succesul obținut sunt iarăși discutabile.

Ne aflăm în fața unui spectacol pe care îl putem numi superproducție. Să fie oare adevărat? Un lucru trebuie clarificat din pornire: compozitorul Paul Abraham nu este autorul unor opere concepute după regulile tradiționale; el face trecerea de la opereta așa-zis clasică la musical. Creațiile sale (*Victoria și a ei husar*, *Bal la Savoy*) sunt de fapt vestitorii genului ce a invadat majoritatea teatrelor muzicale în anii '30-'40, musicalul, ajuns astăzi dominant în repertoriul multor teatre din lume. Deoarece în **3 la 1 în favoarea dragostei** personajele principale sunt sportivi (membrii selecționatei de polo pe apă a Ungariei), de ce spectacolul nu s-ar numi operetă-sport? Văzând câteva montări ale regi-zoarei maghiare Novák Eszter (parte la Budapesta, parte la Târgu-Mureș),

am apreciat inițial mai ales dramele, însă, cu trecerea timpului, m-am convins de faptul că ea lucrează și comedile cu aceeași seriozitate și pricepere (vezi *Gâlcelele din Chioggia* sau *Visul unei nopți de vară*). Montarea unei operete în condițiile materiale precare din România, este foarte grea, dar regi-zoarea a demonstrat că se poate face musical și fără decoruri grandioase și costume fastuoase, în pofida cerințelor genului. Se poate conchide că la Târgu-Mureș s-a născut un spectacol sărăcăcios? Și da, și ba. În atare condiții prestațiile actoricești trebuie să compenseze neajunsurile tehnice. Într-adevăr, actorii distribuți s-au întrecut pe ei înșiși. Subiectul banal al operetei – peri-pețiile sportivilor ajunși la Londra, retragerea lor la un conac de țară, escapadele lor amoroase și sfârșitul fericit al întâmplărilor – nu necesită o abordare amănunțită. Mai degrabă trebuie lăudată trupa, căreia i s-a atașat întregul an III al Uni-

versității de Artă Teatrală din urbe, dar și studenți din anul terminal, precum și actori din alte orașe, invitați special. Aici se încadrează Biró József, pe care îl văd pentru prima dată într-un rol comic savuros – Lord Cheswick –, rezolvat cu finețe și spirit. László Zsuzsa, în rolul profesoarei în vârstă, mistuită de focul dragostei întârziate, creează momente de un comic irezistibil. Biluska Annamária este povestitoarea din operetă, dar și comentatoarea sportivă a meciului de polo din fosa orchestrei, momentul cel mai savurat de public. Somody Hajnal are o apariție apăsantă în diva localului de dans. Rămân pe retină ca amintiri plăcute prestațiile actorilor Bocskor Salló Lóránd, Tompa Klára, Ördög Miklós Levente și Fülöp Beáta. Pentru prima oară apar în rol principal actorii Márton Gyöngyi și Katona László.

Se poate spune că rezultatul meciului teatru-public este de 1 la 0.

Stracula Attila

O delicatesă cam fadă

AMADEUS de Peter Shaffer. Traducerea: Vajda Miklós ● **TEATRUL DE NORD** din SATU MARE, Compania „Harag György” ● Data reprezentației: 9 noiembrie 2000 ● Regia: Kövesdy István ● Scenografia: Dobre Kóthay Judit ● Coregrafia: Liviu Matei ● Distribuția: Ács Alajos (Salieri), Sebestyén Aba (Mozart), Márkó Eszter (Constanze Weber), Czintos József (Schikaneder), Rappert Gábor (Împăratul Iosif al II-lea), András Gyula (Von Strack), Szugyinczky István (Orsini-Rosenberg), Tóth Páll Miklós (Van Swieten), Zákány Mihály (Bonno), István István (Primul venticello), Nagy Orbán (Al doilea venticello), Méhes Kati (Teresa Salieri), Benő Kinga (Caterina Cavalieri), Kulcsár Attila (Majordomul lui Salieri), Erdei Gábor (Bucătarul lui Salieri); în alte roluri: Bandura Tibor, Demeter Gyula, Kiss Zita, Szilágyi Ottó, Szilágyi Regina, Schwarczkopf Adriana, Román József Attila.

Teatrul de Nord din Satu-Mare, mai precis compania de expresie maghiară „Harag György”, oferă publicului său, din când în când, câte o delicatesă dramatică. În *Amadeus* ascensiunea infantilului, dar genialului Mozart se intersectea-

ză cu traiectoria descendentă a lui Salieri, un fel de simbol al mediocrității de pretutindeni și de totdeauna, în ciuda poziției sale înalte la Curtea lui Iosif al II-lea. Actorul Ács Alajos redă cu finețe complexul de inferioritate al lui Salieri, actorul încu-

nunând cu acest rol o carieră de mai multe decenii pe scenă. Sebestyén Aba rămâne în urma interpretărilor de până acum ale personajului Mozart, căci comparația cu Răzvan Vasilescu, Cristian Șofron și Bács Miklós se impune vrând-nevrând. Debutantă pe o scenă profesionistă, Márkó Eszter se prezintă cam liniar în Constanze Weber.

Curtea vieneză capătă o culoare specifică datorită coregrafiei lui Liviu Matei și scenografiei lui Dobre-Kóthay Judit; scena ritualului francmasonic, prin stupizenia ei, denotă însă o insuficientă documentare a directorului de scenă. Spectacolul sătmărean nu aduce nimic nou în descifrarea piesei, așa încât putem conchide, parafrazându-l pe Mozart: *così fan tutti*.

Stracula Attila